

DECIZIE

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând cererea de recurs înaintată de Melnicenco Raisa,
în cauza civilă la cererea ÎMGFL nr. 16 mun. Chișinău împotriva Raisei
Melnicenco privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 15 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost respinsă cererea înaintată de Melnicenco Raisa cu privire la repunerea în
termen a apelului, fiind restituită cererea de apel împotriva hotărârii din 17 mai 2022
a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul
de procedură civilă,

c o n s t a ț ă:

La 02 august 2021, ÎMGFL nr. 16 mun. Chișinău s-a adresat cu cerere de
chemare în judecată împotriva Raisei Melnicenco privind încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 17 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea
de chemare în judecată înaintată de ÎMGFL nr. 16 mun. Chișinău împotriva Raisei
Melnicenco privind încasarea datoriei a fost admisă, fiind încasată din contul Raisei
Melnicenco în beneficiul ÎMGFL nr. 16 mun. Chișinău suma de 12 614,63 lei, cu
titlu de datorie acumulată pentru consumul energiei termice în perioada 01 iunie
2019 – 31 mai 2021 și suma de 5 697,79 lei cu titlu de datorie pentru serviciile
locativ-comunale, în total fiind încasată suma de 18 312,42 lei, iar în beneficiul
statului, a fost încasată taxa de stat în sumă de 549,37 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea din 17 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Centru, la 07 iulie 2022, Melnicenco Raisa a declarat apel, solicitând totodată și
repunerea cererii de apel în termen, invocând omiterea termenului legal de depunere
a apelului pe motiv de boală.

Prin încheierea din 15 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea înaintată de Melnicenco Raisa cu privire la repunerea în termen a apelului, fiind restituită cererea de apel împotriva hotărârii din 17 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

La 28 octombrie 2022, Melnicenco Raisa a declarat recurs împotriva încheierii din 15 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea acesteia și restituirea cauzei în instanța de apel spre rejudecare.

În motivarea recursului, s-a indicat faptul că încheierea instanței este neîntemeiată, or nu au fost reținute circumstanțele invocate în cererea de repunere în termen a apelului, și anume starea de sănătate a recurenteii.

La 02 decembrie 2022, ÎMGFL nr. 16 mun. Chișinău a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acesteia, cu menținerea încheierii contestate.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Melnicenco Raisa, este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea din 15 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată recurenteii la 19 septembrie 2022 (f.d. 102), însă la materialele cauzei lipsesc înscrisuri care să certifice momentul recepționării acesteia de către destinatar. Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost înregistrată la 28 octombrie 2022, Colegiul constată că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea din 15 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea înaintată de Melnicenco Raisa cu privire la repunerea în termen a apelului, fiind restituită cererea de apel împotriva hotărârii din 17 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Potrivit prevederilor art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile *de la data pronunțării dispozitivului hotărârii*, dacă legea nu prevede altfel.

Mai mult, dispozițiile art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă constituie o garanție a dreptului de apărare, legiuitorul urmărind că persoanele, care din motive întemeiate au omis termenul de apel, pot fi repuse de către instanța de apel, în baza cererii. Totodată, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Potrivit cererii de recurs, Melnicenco Raisa a argumentat omiterea termenului de depunere a cererii de apel, prin faptul că are vârsta de 70 de ani și starea de sănătate nu i-a permis să-și exercite dreptul de a ataca hotărârea în termenul prevăzut de lege. Astfel, recurenta consideră că instanța de apel i-a încălcat drepturile, considerând că vârsta de 70 de ani nu este un temei de repunere în termen a cererii de apel.

Examinând minuțios materialele cauzei, Colegiul conchide că argumentele invocate în cererea de recurs nu pot fi reținute, or acestea sunt neîntemeiate.

Astfel, Colegiul examinează legalitatea și temeinicia încheierii din 15 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău la momentul pronunțării acesteia. Respectiv, solicitând prin cererea de apel din 07 iulie 2022 repunerea în termen a apelului, recurenta a indicat doar asupra faptului că ea are o vârstă înaintată (70 de ani) și starea de sănătate nesatisfăcătoare, fără a concretiza circumstanțele care au împiedicat-o să conteste actul judecătoresc în termen și fără a anexa dovezi care să certifice cele invocate.

Totodată, instanța de recurs atrage atenția asupra faptului că recurenta a fost citată de către prima instanță de câteva ori, a participat în ședințele de judecată, respectiv a cunoscut despre existența litigiului și a fost prezentă la examinarea lui.

În așa mod, examinând solicitarea apelantei de repunere în termen a apelului, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a respins-o, deoarece argumentele apelantei/recurentă sunt declarative, nefiind probate prin înscrisuri.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Suplimentar, în conformitate cu prevederile art. 116 din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile,

calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Pentru examinarea cererii de repunere în termen a apelului, Curtea de Apel Chișinău a citat-o pe Melnicenco Raisa, expediindu-i citația pentru data de 15 septembrie 2022, ora 10.00, aceasta fiind recepționată la 14 septembrie 2022 (f.d. 104). Totuși, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 15 septembrie 2022 a instanței de apel, Melnicenco Raisa nu s-a prezentat, omițând să-și exercite dreptul de a da explicații sau a prezenta probe instanței, care să certifice motivele omiterii termenului de depunere a cererii de apel.

Colegiul reiterează faptul că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia încheierii supuse recursului la momentul adoptării acesteia. În așa mod, materialele cauzei atestă faptul că, la data pronunțării încheierii contestate, la materialele cauzei nu erau anexate probe incontestabile care să certifice faptul imposibilității apelantei de a contesta hotărârea în termen. Respectiv, Colegiul susține poziția instanței de apel cu privire la faptul că apelanta nu a probat motivele omiterii termenului de depunere a cererii de apel.

Astfel, legislația procedurală de rând cu stabilirea anumitor drepturi procedurale participanților la proces, instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei concluzii false de prelungire a termenului de depunere a apelului. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de Melnicenco Raisa împotriva încheierii din 15 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Melnicenco Raisa.

Se menține încheierea din 15 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă la cererea ÎMGFL nr. 16 mun. Chișinău împotriva Raisei Melnicenco privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova,

Galina Stratulat,

Maria Ghervas